

Spis treści

Wstęp	11
1. Rodzina jako podstawowe środowisko wychowawcze w świetle danych statystycznych	14
1.1. Rodziny w Polsce	15
1.2. Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwach w latach 1994–2004	16
1.2.1. Dzieci pozostające z małżeństw rozwiedzionych według wieku	18
1.2.2. Rozwody według decyzji sądu o wykonaniu władzy rodzicielskiej i opieki nad małoletnimi dziećmi	21
1.3. Separacje według liczby małoletnich dzieci	23
1.3.1. Dzieci pozostające w małżeństwach separowanych według wieku	25
1.4. Rodziny wykluczone społecznie i zagrożone wykluczeniem w 2005 r. (w %)	27
1.5. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 1999–2006	31
1.6. Powody przyznawania pomocy społecznej	34
1.7. Rodziny zastępcze w latach 1994–2006	36
1.8. Ewidencja spraw w sądach rejonowych o umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej w latach 2000–2006	37
1.9. Ewidencja spraw o przysposobienie w sądach rodzinnych w latach 1984–2006	38
1.10. Małoletni pod nadzorem sądów w latach 1994–2006	42
1.11. Liczba małoletnich pod opieką sądu, których rodziców pozbawiono władzy rodzicielskiej, zawieszono ją lub ograniczono	45
1.12. Seksualne wykorzystywanie dzieci	47
1.12.1. Czynności seksualne z małoletnim	47

1.12.2. Rozpowszechnianie pornografii	49
1.12.3. Czerpanie zysku z cudzego nierządu.....	50
1.12.4. Ujawnione przypadki prostytuowania się nieletnich w 2005 r. i 2006 r.	52
1.13. Dzieciobójstwo i porzucenie	54

2. Sytuacja dziecka w zakresie funkcjonowania

resortu edukacji	57
2.1. Uczniowie w szkołach podstawowych, gimnazjalnych, ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych	57
2.2. Uczniowie w szkołach podstawowych powtarzający klasę.....	60
2.3. Uczniowie w gimnazjach powtarzający klasę	62
2.4. Realizacja obowiązku szkolnego w szkołach podstawowych i gimnazjalnych dla dzieci i młodzieży	63
2.5. Dzieci i młodzież niespełniający obowiązku szkolnego w roku szkolnym 2002/2003, 2003/2004 i 2004/2005 według województw	64
2.6. Wychowanie pozaszkolne w latach 1996–2006 – liczba placówek i wychowanków	66
2.7. Przestępczość w szkole w latach 2004–2007	69
2.7.1. Liczba przestępstw stwierdzonych popełnionych na terenie szkoły podstawowej, gimnazjum.....	72
2.7.2. Liczba przestępstw stwierdzonych popełnionych na terenie szkoły średniej, zawodowej	74
2.7.3. Liczba przestępstw stwierdzonych popełnionych na terenie szkoły wyższej.....	75
2.7.4. Liczba przestępstw stwierdzonych popełnionych na terenie przedszkola, żłobka	76
2.7.5. Ogólna liczba przestępstw stwierdzonych na terenie szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich i zawodowych w poszczególnych województwach w 2006 r.	78
2.7.6. Przestępstwa stwierdzone na terenie placówek oświatowych w poszczególnych województwach w 2006 r.	79

3. Aktywność ekonomiczna młodzieży	80
3.1. Odsetek młodzieży aktywnej ekonomicznie w latach 1994–2006.....	81
3.2. Aktywność zawodowa młodzieży w wieku 15–24 lat.....	83
3.3. Młodzież w wieku 15–24 lata aktywna zawodowo do ogółu ludności aktywnej zawodowo	84
3.4. Młodzież w wieku 15–24 lata pracująca do ogółu pracujących z podziałem na płeć.....	85
3.5. Młodzież w wieku 15–24 lata bezrobotna do ogółu bezrobotnych z podziałem na płeć	87
3.6. Współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia młodzieży.....	88
 4. Nieletni przebywający w placówkach opiekuńczo- -wychowawczych, interwencyjnych i resocjalizacyjnych.....	90
4.1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży w latach 2001–2006.....	91
4.2. Domy dziecka – liczba placówek i wychowanków	96
4.3. Pogotowia opiekuńcze – liczba placówek i wychowanków w latach 1994–2006.....	97
4.4. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze – liczba placówek i wychowanków.....	99
4.5. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze w latach 1994–2006.....	102
4.6. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze w latach 2000–2006.....	105
4.7. Dzieci i młodzież przebywający w policyjnych izbach dziecka w latach 1994–2006.....	107
4.7.1. Zatrzymani w Izbie Dziecka KSP – typy szkół, do których uczęszczali nieletni	110
4.8. Schroniska dla nieletnich – liczba placówek i zatrzymanych...	112
4.9. Zakłady poprawcze – liczba zakładów i wychowanków	114
4.10. Młodociani tymczasowo aresztowani i odbywający karę w latach 1985–2005.....	116

5. Przestępczość nieletnich na podstawie statystyk policyjnych ...	120
5.1. Zaginięcia dzieci zgłoszone policji w latach 1994–2006	121
5.2. Liczba zgłoszonych zaginięć z powodu ucieczki nieletniego w latach 1997–2004.....	123
5.3. Liczba dzieci będących ofiarami przemocy domowej.....	124
5.3.1. Liczba sprawców przemocy domowej w latach 1999–2006.....	125
5.4. Zamachy samobójcze dzieci i młodzieży w latach 1994–2005.....	126
5.5. Czyny zabronione nieletnich do 13. roku życia.....	128
5.5.1. Struktura czynów zabronionych nieletnich do 13. r. ż.	129
5.6. Czyny karalne nieletnich na tle ogólnej przestępczości w latach 1994–2006.....	130
5.7. Struktura przestępczości nieletnich w latach 1994–2007	132
5.8. Czyny zabronione nieletnich – struktura	134
5.8.1. Zabójstwa	134
5.8.2. Uszczerbek na zdrowiu	135
5.8.3. Udział w bójce lub pobiciu.....	137
5.8.4. Zgwałcenie	139
5.8.5. Kradzież rozbójnicza, rozbój, wymuszenie rozbójnicze	141
5.8.6. Kradzież z włamaniem	143
5.9. Liczba podejrzanych kobiet w wieku do 16 lat i w przedziale 17–20 lat.....	145
5.9.1. Struktura przestępczości kobiet w wieku do 16 lat i w przedziale 17–20 lat	146
5.10. Przestępczość narkotykowa nieletnich	148
5.10.1. Skala i dynamika nieletnich podejrzanych o przestępstwa narkotykowe w latach 2005–2006.....	151
5.11. Nietrzeźwi małoletni doprowadzeni do izby wytrzeźwień oraz policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych w 2006 r.	153
5.12. Procentowy udział nietrzeźwych nieletnich sprawców w wybranych kategoriach przestępstw	156

5.13. Zatrzymani sprawcy fałszywych powiadomień o podłożeniu ładunków wybuchowych w Polsce w 2007 r.	157
5.14. Zatrzymani sprawcy występujący z żądaniem okupu w Polsce w 2007 r.	158
5.15. Liczba programów prewencyjnych ewidencjonowanych przez Komendę Główną Policji w latach 2001–2006	159
5.16. Programy prewencyjne realizowane przez KGP w 2006 r.	160
6. Postępowanie z nieletnimi w świetle danych sądowych.....	162
6.1. Nieletni w związku z czynami karalnymi i demoralizacją – prawomocne orzeczenia sądowe	164
6.2. Nieletni zdemoralizowani.....	165
6.2.1. Sprawy nieletnich zdemoralizowanych w postępowaniu wyjaśniającym.....	166
6.2.2. Zdemoralizowani nieletni według płci (prawomocne orzeczenia sądowe)	168
6.2.3. Nieletni zdemoralizowani według wieku – procent do ogółu zdemoralizowanych	169
6.3. Nieletni w związku z czynami karalnymi.....	170
6.3.1. Sprawy nieletnich sprawców czynów karalnych w postępowaniu wyjaśniającym.....	172
6.3.2. Liczba nieletnich sprawców czynów karalnych z podziałem na płeć – dane sądowe	173
6.3.3. Nieletni sprawcy czynów karalnych według wieku – procent do ogółu nieletnich sprawców czynów karalnych.....	174
6.4. Postępowanie w sprawach nieletnich w sądach powszechnych zakończone w wyniku postępowania mediacyjnego w latach 2004–2006	176
6.5. Struktura przestępczości nieletnich – dane sądowe.....	178
6.6. Nieletni, wobec których prawomocnie orzeczono środki wychowawcze, poprawcze lub kary w sądach powszechnych w związku z czynami karalnymi według województw w latach 2001–2005.....	180

6.6.1. Nieletni, wobec których prawomocnie orzeczono środki wychowawcze, poprawcze lub kary według województw w 2005 r. – w porównaniu z dorosłymi skazanymi.....	183
6.7. Nieletni według wykonywanych środków wychowawczych lub poprawczych	184
6.7.1. Nadzór kuratora w praktyce sądowej (procent ogółu orzeczonych środków wychowawczych i poprawczych)	188
6.7.2. Nadzór rodziców w praktyce sądowej (procent ogółu orzeczonych środków wychowawczych i poprawczych).....	189
6.7.3. Zobowiązanie do określonego zachowania w praktyce sądowej (procent ogółu orzeczonych środków wychowawczych i poprawczych).....	191
6.7.4. Upomnienie w praktyce sądowej (procent ogółu orzeczonych środków wychowawczych i poprawczych).....	193
6.7.5. Kuratorskie ośrodki pracy z młodzieżą w praktyce sądowej (procent ogółu orzeczonych środków wychowawczych i poprawczych)	195
6.7.6. Zakład wychowawczy jako środek wychowawczy w praktyce sądowej (procent ogółu orzeczonych środków wychowawczych i poprawczych).....	197
6.8. Zakład poprawczy w strukturze środków wychowawczych i poprawczych (procent ogółu orzeczonych środków wychowawczych i poprawczych).....	198

Bibliografia.....	201
--------------------------	------------